

SVOBODNA SLOVENIJA

“ESLOVENIA LIBRE”

Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 413193

Redacción y Administración:
Calle Víctor Martínez 50 (Suc. 6)
Buenos Aires, Argentina

Año (Leto) XII. (7)

BUENOS AIRES, 4. FEBRUARJA (FEBRERO) 1954

No. (Štev.) 5

CORREO
ARGENTINO
(Procedencia)

FRANQUEO A PAGAR

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 3824

Victor Martínez 50 - Buenos Aires

DVEMA DOBRIMA ČLOVEKOMA V SPOMIN

Sto metrov debela plast ledu in snega je pokrila truplo mladega slovenskega planinca Tončka Pangereca. Ljubzen do božjega stvarstva, ki se nikjer tako močno ne kaže, kakor med veličastnimi gorskimi velikani, ga je pridružila skupini tovarišev, sinov raznih narodnosti, ki so svetu razkrivali neslutene lepote južne argentinsko-čilenske Kordiljere, kamor še nikdar ni stopil civiliziran človek. Prav danes sem dobil iz Bariloče pismo, ki omenja tudi Tončkovo tragedijo: “Vsi zelo žalujemo za njim. Bil je res dober fant, pošten, nesebičen, sposoben in aktiven.”

Pred štirinajstimi leti je sedemtisočmeterski Aconcagua zahteval prvo slovensko žrtev: življenje slovenskega izseljenkega duhovnika Joška Kastelica, ki ga je, izčrpanega in samega, odnesel ledeni vihar v prezgodnji grob. Vsi, ki smo ga poznali, vemo, da je bil dober človek: zmogel, delaven in velik idealist.

Tako smo Slovenci drago plačali davek južnoamerškemu planinstvu. Ne smemo reči, da je bil ta davek nepotreben. Obe slovenski žrtvi južnoamerških planin sta padli ne morda zaradi želje po dogodivščinah ali osebnih užitkih, ampak ker sta hoteli doprinesiti slovenski delež k tako lepi stvari, kot je spoznavanje planin in sta kot pionirja mislila tudi na korist, ki jo ima lahko naš narod od njih.

Spominjam se, s kakšnim ponosom mi je pripovedoval Joško Kastelic, ko je bil na obisku v domovini, da je ob priliki mednarodnega evharističnega kongresa v Buenos Airesu, leta 1934, govoril v slovenski treme milijonom poslušalcev, poleg milijonov, ki so slovensko besedo po radiu poslušali po celem svetu. Ni bil ponosen, ker je on govoril, ampak, ker je toliko ljudi prvič slišalo našo besedo. Da je sklenil povzpeti se na Aconcagua, je bil merodajen predvsem razlog, da bo on, Slovenec, med prvimi, ki se mu bo posrečilo premagati tega gorskega velika. Četudi mu ni uspelo priti do vrha, je njegova smrt bila predmet pisanja po časopisju celega sveta in povsod je bilo napisano, da je bil ponesrečenec naših gora sin.

Prav isto velja tudi za Tončka Pangereca. Kot dober in plemenit človek je potreboval planine, kjer se je čutil srečnega. Pokvarjenec v planinah nima ničesar iskati, in če gre v planine, ne vidi njih lepote in jih s svojo prisotnostjo skrini. Take žalostne prizore degeneriranega planinstva smo imeli priložnost opazovati včasih v naši domovini, kjer so tolpe nevezganih in pijanih “turistov” pregnale prave ljubitelje božje narave iz celih predelov slovenskih gora. Tonček je iskal naravo, ki jo človeška zloba še ni pokvarila. Daleč od civilizacije, ki tolikokrat po nemarnem nosi svoje ime, je odkrival človeštvu neslutene in nepoznane lepote božjega stvarstva. Njegov opis težavnih gorskih podvigov, ki smo ga s tolikim užitek brali v letošnjem Zborniku Svobodne Slovenije, nam je dovolj zgovoren dokaz za to. Vemo, da mu je bilo planinstvo še nekaj več: Hotel je po tej poti pomagati našemu narodu do čim večjega ugleda. Nikdar ni pozabil povedati, kdo in od kod je.

Bil je eden onih ljudi, ki jih naša emigracija krvavo potrebuje na vseh poljih: bil je kvaliteta. Finski državi je njen športnik-tekač Nurmi več pomagal, akoravno ni bil ne politik, ne znanstvenik, kakor vsi njeni politiki in učenjaki. Zaradi njegovih športnih zmag se je velik svet začel zanimati za neznano Finsko, dobila je gmotno in moralno oporo zahodnega sveta in se lahko rešila svojega dednega sovražnika v zadnji vojni.

Kvalitetni ljudje lahko delajo na vseh poljih narodu slične usluge, vedno, če jih ni sram povedati kdo in kaj so. Hvala Bogu, imamo vprav med našimi športniki in planinci lepo število sonarodnjakov, ki delajo čast našemu narodu: Zmagovalec pri smučarskih tekmah-Slovenec; član ekspedicije na Himalajo — Slovenec; požrtvovalen raziskovalec nepoznatih ledenikov — Slovenec; eden prvih naskakovalcev najvišje gore nove-

Spomenica Krščansko demokratske zveze za Srednjo Evropo trem zunanjim ministrom

G. DR. MIHA KREK VRŠI PREDSEDNIŠKE POSLE
KRŠČANSKO DEMOKRATSKE ZVEZE

Poročali smo že, da se predsednik širšega odbora Krščansko demokratske zveze za Srednjo Evropo Msgr. Joseph Kozzi-Horvath mudi že dalj časa v Evropi. Da bi Krščansko demokratska zveza lahko nemoteno nadaljevala svoje delo, je bilo na skupni seji predsedstva in izvršnega odbora te zveze sklenjeno, naj g. dr. Miha Krek kot podpredsednik širšega odbora vrši posle predsednika Krščansko demokratske zveze ves čas odsotnosti Msgra Kozzi-Horvatha.

Pod predsedstvom g. dr. Mihe Kreka je Krščansko demokratska zveza razvila v zadnjem času živahno delavnost. Vrše se razne seje in sprejeta, odobrena in odposlana je bila dne 20. januarja 1954 spomenica Krščansko demokratske zveze za Srednjo Evropo zunanjim ministrom Združenih Ameriških Držav John Foster Dules-u, Velike Britanije Anthony Eden-u in Francije Georges-u Bidault-u, ki se glasi takole:

“Predstoječa konferenca štirih sil v Berlinu bo gotovo nudila Vaši Ekselenciji priliko, da ponovno potrdite gledanje svobodnega sveta na sedanje razmere v srednji in vzhodni Evropi in da načnete vprašanje bodočnosti teh narodov, ki ječijo sedaj pod knuto Sovjetske zveze in komunizma. Ker ti narodi ne morejo zaradi nasilja komunističnih režimov, ki so jim bili vsiljeni izreci svojih stremeljenj in želja, mislimo mi, begunski zastopniki krščansko demokratskih strank iz Češkoslovaške, Jugoslavije, Madžarske, Latvije, Litve in Poljske, da smo moralno dolžni in politično obvezani v svobodi, ki jo uživamo v svobodnem svetu, izraziti občutke in smotre pretežne večine naših sorojakov.

Glede na to ponavljamo, da je končni smoter vseh narodov v srednji Evropi, da se vzpostavi svoboda, nezavisnost in samoodločba ljudstva. Naše domovine so bile nasilno oropane po Sovjetski zvezi teh prirojenih pravic, ki tvorijo osnovo mednarodnega reda v smislu sklepov Združenih narodov.

Iskreno upamo, da bo Sovjetska zveza vprašana, da z neovrgljivimi dejstvi dokaže svojo pripravljenost preklicati svoje napadalne namene, in da je voljna sodelovati z dobrimi nameni z zapadnimi silami za vzpostavitev svobode, miroljubnih pogojev in vzajemnega zaupanja.

Neobhoden pogoj za vsak resen po-

ga sveta — Slovenec in še duhoven po vrhu itd. Nehote se svet vpraša, kdo so ti Slovenci, o katerih tolikokrat berejo in slišijo. In že imajo priliko, da govorijo o našem narodu ne le oni, ampak tudi mi, vsak v svojem okolju. Že imamo priliko, da povemo, kdo in od kod smo in čemu smo sedaj tako daleč od domovine. Ne čudimo se, da nas svet tako malo pozna in da se tako malo zanima za naše probleme. Kaj pa mi, ki se imamo za tako brihtne, vemo n. pr. o Haitiju, Kostariki, Guatemali, ali pa celo o Litvi, Estoniji in Latviji, ki so nam bile skoro sosedje? Komaj imena, več pa ne! Toliko, ali pa še manj, je veliki in mali svet o nas. In vprav podrobnosti in neznanosti so tiste, ki ljudi zanimajo; rajne poslušajo, kakšne so naše gore in naša polja, naše hiše in naši skednji ter kozolci, kakšna je naša zima in naša jed, kakor pa da bi se poglobljali v naše narodno gospodarstvo in naše narodno-politične probleme. Tudi o teh imamo priliko govoriti, vendar v obliki, ki se bo zdela poslušalcem zanimiva in prebavljiva.

Rajni Tonček Pangerec, ki je bil “dober fant”, je storil napram narodu svojo dolžnost. Njegove moralne kvalitete delajo čast našemu narodu, njegovo delo na polju človeškega napredka je bilo veliko, saj ga je plačal z največjo žrtvijo, s svojim mladim življenjem. Slovenci mu te velike žrtve ne smemo pozabiti. Pomolimo večkrat za pokoj njegove duše. Bog, ki je dobrotar, mu bo vse povrnil z dobroto.

skus, kako omiliti napetost med vzhodom in zapadom, kar je edino sredstvo za izboljšanje odnosov med svobodnim svetom in Moskvo, je v tem, da Sovjetska zveza — izključni gospodar nad narodi srednje in vzhodne Evrope — spoštljivo vpoštevata dve najbolj osnovni obvezi, Listino Združenih narodov in Izjavo o človeških pravicah, ki jih je sama sprejela.

V tem smislu mora Sovjetska zveza kot predpogoj za verjetnost svoje izražene želje, da je pripravljena sodelovati s svetovno organizacijo za ohranjanje in organiziranje miru, odpreti vrata vzhodno in srednje-evropskih dežel, da bodo mogle vanje razne komisije Združenih narodov, kakor tudi dovoliti svobodo obveščanja v teh deželah; dalje mora dovoliti prost vstop in izhod predstavnikom vseh množičnih obveščevalnih sredstev in omogočiti kulturno izmenjavo z zapadom. Z eno besedo, dvigne naj železni zastor, ki zapira dostop in dovolji naj se svobodna vrnitev vsem, ki so bili prisiljeni zapustiti svoje domovine in jim hkrati zagotoviti ne le osebno svobodo, marveč pravico do zborovanja, združevanja in izvrševanja političnih akcij in do svobodne izvolitve političnih predstavnikov v zakonodajna telesa.

Glede na to, da bo berlinska konferenca obravnavala vprašanje vzhodne Nemčije in Avstrije, želimo poudariti, da je treba narodom srednje in vzhodne Evrope zagotoviti enako vzpostavitev njihovih prirojenih pravic kakor ljudstvu vzhodne Nemčije in Avstrije. V tem pogledu izražamo naše iskreno prepričanje, da bo berlinska konferenca obravnavala te dežele z istim merilom, kakor vzhodno Nemčijo in Avstrijo.

Če bi zapadne sile ne sledile tej politiki, bi bilo njihovo stališče za železnim zastorom vzeto kot potrdilo, naj Sovjetska zveza še naprej gospoduje nad temi deželami. Omajano bi bilo upanje ogromne večine prebivalstva v srednji in vzhodni Evropi, da bo prišel dan, ko bodo spet svobodni in prosti Sovjetske in komunistične nadvlade. Spodkopana bi bila morala teh milijonov, ki rajši trpijo po koncentracijskih taboriščih in po prisilnem delu, pod najbolj nečloveškimi pogoji zdihujejo po ječah, izgnanstvu v Sibiriji in drugih arktičnih pokrajinah v obrambo svojih osnovnih človeških pravic, kakor pa da bi preklicali neodvisnost in svobodo svoje domovine in obupali nad osvoboditvijo.

Mislimo, da življenjsko važni interesi svobodnega sveta vključujejo osvoboditev srednje in vzhodne Evrope, ker sedanje za Sovjetijo kar najbolj ugodno

KONFERENCA V BERLINU

Borba za Nemčijo

Konferenca v Berlinu prehaja v svoj drugi teden zasedanja. Dočim so se prvi teden pogovori razvijali v palači bivšega zavezniškega poveljstva v zahodnem delu Berlina, se morajo drugi teden seje vršiti v palači sovjetske ambasade v vzhodnem delu Berlina. Dočim so bili prostori v zavezniški komandaturi večji, a preprostejši, so sovjeti svojo ambasado spremenili v eno najluksuznejših poslopj v Berlinu. Sejni prostori so sicer manjši, toda vse kar blešči v sijaju in bogastvu, ki po mnenju časnikarjev, ki so si smeli ogledati te prostore, ne potrjuje preslabega okusa.

SKORAJ DA NEPREMOSTLJIVA NASPROTJA

Po prvem tednu zasedanj se je po vsem povedanem moglo ugotoviti, da so med sovjeti in zahodnimi zavezniki o tem, kako urediti razmerje z novo Nemčijo, nasprotja skoraj da nepremostljiva; v imenu zahodnih zaveznikov je Eden razložil, kako skleniti mir z Nemčijo. Ponovil je samo to, kar so zavezniki že objavili po svojih dosedanjih konferencah o tej zadevi (najprej svobodne volitve v ustavodajno skupščino, nato

GRATA VISITA

Así calificó la prensa argentina la llegada del portaaviones estadounidense Franklin Delano Roosevelt a Mar del Plata y la llegada de los aviones de la Fuerza Aérea de los Estados Unidos que integran la escuadrilla Alas de América a Ezeiza.

En los actos de agasajo a los ilustres visitantes norteamericanos se manifestó el cordial espíritu que rige de un tiempo a esta parte de relaciones entre la Argentina y la gran república del Norte.

El pueblo marplatense y bonaerense dió a los actos y a la visita todo ese calor popular con que los Argentinos rodean espontáneamente estas oportunidades de demostrar que está arraigado en su corazón el sentido de la mayor confraternidad con todos los pueblos del mundo y, en especial con los del continente que en el panamericanismo ha en-

contrado siempre la ruta de ejemplares normas de convivencia humana.

La exhibición de los aviones norteamericanos en Ezeiza se efectuó con la presencia del primer magistrado General Juan D. Perón y altas autoridades nacionales, embajador de los Estados Unidos Albert Nufer y miembros de otras representaciones extranjeras.

Terminada la demostración el general Perón y el general Hood y las autoridades se dirigieron al tercer piso de la estación central donde se realizó un almuerzo en honor de los visitantes.

A los postres hablaron el comandante de la escuadrilla de aviones norteamericanos mayor general Hood y el general Perón, quien pidió a los visitantes que “lleven a los Estados Unidos la impresión de nuestra sincera y leal camaradería y de nuestra amistad.”

LJUB OBISK

Tako je pozdravil argentinski tisk prihod mogoče severnoameriške letalonosilke Franklin Delano Roosevelt v Mar del Plata in prihod severnoameriških letalcev, ki sestavljajo znano letalsko eskadrilo Ameriška krila.

Vse prireditve, ki so bile v čast severnoameriških gostov, je preveval čut prisrčnosti, ki spremlja sedaj tudi vse odnose med Argentino in veliko severno republiko.

Prebivalstvo v Mar del Plata in v Buenos Airesu je dalo vsem tem prireditvam in obisku vsu tisto ljudsko toplino, s katero Argentinci spontano ob vsaki taki priliki pokažejo, kako je v njihovem srcu vkoreninjen čut bratstva z vsemi narodi sveta, posebno pa še z narodi tega kontinenta, ker je v panamerikanizmu vedno našlo pravo pot za mirno sožitje narodov in ljudi.

Ameriški letalci so izvajali svoje drzne vaje v navzočnosti predsednika republike generala Perona, visokih državnih oblasti, ameriškega veleposlanika Alber-

ta Nuferja in ostalih članov diplomatskega zbora.

Po končanih vajah je bilo v centralnem poslopju letališča kosilo v čast gostom. Med kosilom sta govorila poveljnik eskadrole ameriških letalcev general Hood in predsednik republike general Perón, ki je ameriške goste naprošal “naj ponesejo s seboj v Severno Ameriko zagotovila našega iskrenega in zvestega tovarištva ter našega prijateljstva.”

Velike množice ljudstva so po končanih slavnostih na Ezeizi prirejale predsedniku generalu Peronu navdušene ovacije.

Ameriška letalonosilka Franklin Delano Roosevelt je iz Mar del Plata odplula dalje proti Pacifiškemu morju, kjer bo obiskala Peru, ameriški letalci so pa iz Argentine odleteli v Uruguay. Letala so se dvigala po vrsti. Razdaljo med Buenos Airesom in Montevideom so preletela v 10 minutah ter so prva letala že izvajala drzne vaje nad tamošnjim letališčem, med tem, ko so se ostala še dvigala na letališču na Ezeizi.

Taka podlaga za pogajanja obeta kaj malo uspeha. Molotov tokrat ni samo popustil, ampak je še v nekem oziru poostrel sovjetske pogoje za ureditev nemškega vprašanja. Kdor je po Stalinovi smrti pričakoval kako zmernejše obravnavanje mednarodnih zadev, se je motil. Novi oblastniki v Kremlju so tokrat še radikalnejši; res pa je, da so znosnejši “v manirah”, kakor je to bilo jasno opaziti na vseh dosedanjih sestankih.

Molotovljeva načrt za Nemčijo pa ni edini dokaz, da se razlike med vzhodom in zahodom poglabljajo. Brž ko se pojavi kako vzporedno vprašanje, ki ga tudi morajo zavezniki urediti in bi ga lahko z malo dobre volje tudi uredili na tej konferenci, predlagajo sovjeti takoj podkomisijo ali nov pododbor, ki naj vprašanje samostojno obravnava in nato poroča (na pr. razorožitve), kar pomeni, da je zadeva že vnaprej obsojena na enako sovjetsko sabotažo, kakor jo komunisti izvajajo na vseh konferencah in sejah.

FRANCIJA IN KITAJSKA

Pred začetkom konference se je največ govorilo o tem, kakšno bo stališče Francije in kako bodo sovjeti obravnavali Kitajsko. Iz Moskve je namreč prihajalo polno novic o tem, da se razmerje med sovjeti in Kitajsko ohlaja in da prihaja do vedno večjih težav. Istočasno so v Moskvi tudi govorili, da imajo za Francijo pripravljenih celo “mošnjo” ugodnosti, ako se francoska diplomacija osamosvoji in oddalji od Atlantske obrambe skupnosti.

Tako kakor je Molotov zagovarjal potrebo navzočnosti Kitajske na berlinski konferenci, dokazuje, da si sovjeti še vedno žele ob sebi Kitajsko in da še vedno izredno mnogo grade na navzočnost kitajskega delegata na glavnih mednarodnih konferencah. Zahodni zavezniki so morali slediti tej sovjetski (Nadaljevanje na 2. strani)

IZ TEDNA V TEDEN

BRAZILJA: V Sao Paulo je tamkajšnji nadškof in kardinal Dom Carlos Carmelo de Vasconcellos Moppa ob prisotnosti predsednika republike Vargasa posvetil novo katedralo, ki je največja v južni Ameriki. Obenem je Sao Paulo proslavil 400 letnico svoje ustanovitve, ko so tja prišli prvi jezuiti. Novo katedralo so gradili 40 let.

ČILE: Čilski predsednik gral. Ibañez namerava tekom letošnjega leta na povabilo grala. Eisenhowerja obiskati USA.

ANGLIJA: Maršal Montgomery je mnenja, da bosta obe sovražni strani v prihodnji vojni uporabljali atomske in hidrogenske bombe. — Churchill je osebno v parlamentu zanikal, da misli odstopiti po povratku Elizabete II. s potovanja. Izjavil je, da "bo ostal trden kot skala" na svojem položaju. — Britanska gospodarska misija, sestojeca iz 33 članov, ki predstavljajo vse veje angleškega gospodarstva, je odpotovala v Moskvo na trgovska pogajanja s sovjeti. — Z 8. majem bodo v Angliji odpravili karte za surovo maslo, sir, margarinno in svinjsko mast. Vse vrste mesa pa še vedno ostanejo racionirane.

ITALIJA: Amintore Fanfani, predsednik italijanske vlade, je v parlamentu podal deklaracijo svoje vlade. Napovedal je izvedbo širokega socialnega programa in velikih javnih del za zmanjšanje brezposelnosti. Pri glasovanju o zaupnici vladi je pa ostal v manjšini, ker so glasovali proti tudi Saragatovi socialisti in monarhisti, poleg komunistov, Nennijevih socialistov in ostalih manjših strank. Fanfani je takoj nato podal ostavko vlade. V Rimu sodijo, da bo predsednik Einaudi zaupal sestavo nove vlade bivšemu dolgoletnemu predsedniku it. vlade in prvaku krščansko-demokratske strane Alcide de Gasperi. De Gasperi je za koalicijsko vlado demokristjanov, liberalcev, republikancev, Saragatovih socialistov in monarhistov.

VATIKAN: Papež Pij XII. je pred dnevi zbolel za močnim prehladom. V Vatikanu so odpovedali vse sprejeme.

JUGOSLAVILA: Na mesto odstavljenege Djilasa je bil izvoljen za predsednika Titovega parlamenta v Beogradu Moša Pijade, stari jugoslovanski komunist.

AFRIKA: Znani ameriški novelist Ernest Hemingway se je z letalom ponesrečil v pragozdu v afriški Ugandi. Objavili so, da je s svojo ženo mrtev in so po časopisih že popisali njegovo življenje in literarna dela. Nekaj ur zatem se je izvedelo, da je pri nesreči ostal živ in da je z drugim letalom odletel naprej. Tudi to letalo se je ponesrečilo, toda Hemingway se je znova rešil. Pozneje je odletel s tretjim letalom proti Keniji

ZSSR: Sovjetska "Pravda" obtožuje

(Nadaljevanje s 1. strani)

taktiki tako daleč, da so pristali, da bodo vprašanje o sodelovanju s Kitajsko obravnavali tudi na tej konferenci. Niso pa zato dobili nobene protiusluge v nemškem vprašanju.

Pač — francoski zunanji minister Bidault nastopa na tej konferenci kot glavni zagovornik teze o vključitvi Nemčije v zahodni blok, dasi je to pred konferenco izgledalo nemogoče. V Molotovjevem predlogu je mogel namreč zastopnik Francije opaziti, da bi tista Nemčija, ki bi zrastle iz sovjetskih predlogov, bila še mnogo bolj nevarna Franciji kot pa je tista, ki jo ZDA in Anglija skušata pritegniti v zahodni blok. Nemčija bi v taki zahodni skupnosti imela samo 12 divizij, ki bi se pozneje sicer pomnožile, toda te divizije bi v Evropski obrambni skupnosti bile podrejene mednarodni zavezniški kontroli Po sovjetskem predlogu pa bi nova "demokratska Nemčija" bila podvržena takoj vodstvu Moskve, njena oborožena sila pa bi bila verjetno še mnogo večja. A nad to nemško vojsko Francija ne bi imela nobene kontrole. Ta vojska bi pa Franciji baje ne bila več nevarna, ker bi bila "demokratska", to je komunistična.

Take Nemčije se bodo v Franciji verjetno še bolj ustrašili kot pa one, ki bi bila vključena v evropsko unijo, bila bi pa le v zvezi s Francijo in vsemi drugimi zahodnimi evropskimi državami. Ako so sovjeti upali, da bodo na berlinski konferenci na vprašanje Nemčije Francijo pritegnili na svojo stran, ali pa da bodo s takim svojim predlogom o Nemčiji v Franciji okrepili opozicijo proti Bidaultu, potem so se verjetno zmotili.

Seveda pa ima Francija še druge slabe točke, ki jih bodo sovjeti mogli izrabiti. To je zlasti vojskovanje v Indokini (ravno sedaj so komunisti tam svojo ofenzivo povečali, seveda za namenom, da

ZASUŽNENI NARODI SREDNJE IN VZHODNE EVROPE SO NAŠI PRIJATELJI IN ZAVEZNIKI

IZJAVLJA J. F. DULLES V PISMU KRŠČANSKO DEMOKRATSKI ZVEZI

POROČILO O DELOVANJU IN SKLEPIH PREDSEDSTVA IN IZVRŠNEGA ODBORA CDUCE

Krščansko - demokratska zveza za Srednjo Evropo, katero so pred štirimi leti ustanovile kršč. dem. stranke iz češko-slovaške, Poljske, Jugoslavije, Litve, Latvije in Madžarske, da v skupnosti delajo za osvoboditev svojih domovin in za socialno pravično ureditev družabnega reda ter federativno urejeno Združeno Evropo, je na 19. januarja 1954 sklicala sestanek svojega predsedstva in istočasno sestanek Izvršnega odbora. Za Slovensko ljudsko stranko, ki v uniji zastopa Slovenijo in Jugoslavijo, sta se skupne seje udeležila gg. dr. Miha Krek, predsednik SLS in podpredsednik prezidija CDUCE in Ivan Avsenek, član vodstva SLS in član izvršnega odbora CDUCE.

Skupna seja je bila sklicana z namenom, da na njej razpravljajo in sklepajo o sklicanju širšega odbora Unije (Council). Sklenjeno je bilo, da se širši odbor skliče na sejo za dan 4. aprila 1954 v New Yorku, da sklepa o predmetih, ki v smislu pravil zveze spadajo v njegovo področje. Ker se predsednik širšega odbora Msgr. Joseph Kozi-Horvath mudi v Evropi in ne more izvrševati svojih poslov, bil sprejet sklep, da podpredsednik g. dr. Miha Krek vrši posle predsednika širšega odbora. V tem svojstvu naj skliče sejo in ji predseduje. V širšem odboru je po šest izvoljenih predstavnikov šestih strank, skupno 36.

Dnevni red zborovanja bo obsegal poročilo o izvršenem delu v vseh oddelkih in vseh telesih zveze, dalje razpravo in odobritev delovnega načrta za bodočo poslovno leto, razgovor in sklepanje o onih točkah programa zveze, ki jih je treba posebej obdelati in prirediti, ter končno sestava posebnega proglaša, ki bo v enem delu naslovljena na narode pod komunistično diktaturo za železno zavezo, v drugem delu pa se bo obrnil na svobodne narode s prošnjo in pozivom, da združeno pomagajo osvoboditi komunistično podjarmljene narode.

Na omenjeni skupni seji predsedstva

USA, da namerno noče znižati cene riatu, da bi tako še povečala pomanjkanje dolarja v coni angleškega funta. Finančni ministri da so se na konferenci v Sydneyu v Avstraliji trudili premostiti prepad, ki loči obe valutni coni, na se jim zaradi ameriškega stališča ni posrečilo.

JAPONSKA: V Tokio je japonska vlada po priporočilu ameriške vlade izdelala petletni oborožitveni načrt za Japonsko. Z oboroževanjem bodo pričeli takoj, ker se nameravajo Amerikanci postopoma umakniti z otokov.

Franciji na konferenci v Berlinu položaj oslabe). Za Francijo je strahotno gospodarsko breme vojskovati se na področju, ki je 12.000 km daleč; poleg tega traja to vojskovanje sedaj že sedem let. Res je, da nudijo Amerikanci vsako leto ogromne vsote dolarjev za to vojskovanje. Brez njihove pomoči bi Francija že morala nehati. Indokinski komunisti so najbrž na namig Moskve posredno že ponudili pogajanja za premirje in v Franciji bi verjetno bilo 90% glasov za to, da se taka pogajanja takoj začne. Toda ZDA so dale razumeti, da je pogoj za sleherno nadaljnjo pomoč Franciji ta, da se pogajanja za premirje ne smejo začeti.

Na berlinski konferenci pa je Molotov že večkrat ponudil Franciji, da bi bilo možno mir v Indokini takoj doseči, ako bi Francija odklonila načrt za Evropsko obrambno skupnost in se izločila iz Atlantske obrambne zveze. Ako bi Francija na to pristala, bi Molotov imel nato zanj še drugo lepo "nagrada": Francija, nova "demokratska" Nemčija in Sovjetska zveza bi ustvarile triumvirat, ki bi zavladal nad vso Evropo. V smislu nove "doktrine Molotova za Evropo" bi ta triumvirat razglasil, da pripada Evropa samo Evropejcem, z drugimi državami, to je z ZDA in Anglijo, pa bi taka Evropa ostala samo v "prijateljskih" stikih... To bi bilo sicer lepo, ako bi v Moskvi sedeli drugi oblastniki in ne komunisti. Tako pa odgovarjajo, na take vabe skoraj vsi komentatorji v Parizu, da bi v tem triumviratu najprej Nemčijo doletela ista usoda, kakor je l. 1948 češkoslovaško in kmalu nato bi morala kloniti tudi Francija. V taki Evropi bi nazadnje vse države morale postati moskovski sateliti; z uvedbo komunističnih režimov v teh državah bi bilo kmalu konec svobode v vsej Evropi.

in izvršnega odbora je bilo prebrano pismo, ki ga je zvezi poslal državni tajnik Mr. John Dulles v odgovor na novoletne čestitke, ki mu jih je zveza izrazila. V svojem pismu Mr. Dulles želi zvezi nadaljnega uspeha pri njenem delu za svobodno in zedinjeno Evropo. Izjavlja, da so zaslužni narodi Srednje in Vzhodne Evrope doprinesli svoj delež za svobodo z vztrajnim odporom zoper komunistično tiranijo, in jih imenuje naše prijatelje in zaveznike. Na koncu pisma pravi, da "teh narodov ne bomo pozabili pri naši gradnji močne skupnosti svobodnih narodov, h kateri bodo nekoč tudi zaslužni narodi pripadali". Pismo je pod naslovom: "Dulles hvali begunce" v izviru priobčil tudi The New York Times dne 19. januarja 1954.

Na seji je bilo med drugim tudi sklenjeno, da se objavi deklaracija v imenu zveze o preganjanju vere in cerkva v komunističnih režimih. Odobreno je bilo besedilo take deklaracije, ki med drugim ugotavlja, da je končni namen komunizma, da uniči vsako vero in s tem dobi novo orožje za popolno zaslužnje človeškega duha vsemogočni komunistični državi. Kršč. dem. zveza se pridružuje protestom svobodnega sveta zoper nenehno potvarjanje resnice v komunistično vladanih deželah in zoper zatiranje osnovnih človeških pravic in svobod, med katerimi je svoboda veroizpovedi ena najbolj pomembnih in važnih. Deklaracijo bomo objavili v prihodnji števec. Svobodne Slovenije.

V zvezi z zborovanjem širšega odbora zveze je bilo sklenjeno, naj se v dneh zborovanja priredita dva debatna kroška (Panel), od katerih naj eden obravnava v javni razpravi v enem New Yorkskih zavodov (College) vprašanje zatiranja vere in cerkve v komunistično zaslužjenih deželah, v drugem pa vprašanje popolnega zatiranja svobodne izmenjave obveščevanja. K obema prireditvama bodo naprošeni odlični javni delavci v Ameriki in pa priznani predstavniki iz vrst beguncev, da sodelujejo. S temi sklepi hočeta predsedstvo in izvršni odbor zveze na najbolj primeren način delati na to, da se pod pritiskom svobodnega sveta razmere za železnim zastorom ublažijo, na drugi strani pa se seznanja svobodno človeštvo z razmerami v Srednji in Vzhodni Evropi in na ta način pripravljajo pogoji za osvoboditev teh dežel.

Na skupni seji je bilo prebrano, in odobreno besedilo brzojavk, ki jih je potem CDUCE poslala trem zunanjim ministrom zapadnih velesil, ki se udeležujejo zborovanja štirih v Berlinu. Spomene trije zahodni ministrom na konferenci v Berlinu objavljamo na prvi strani.

TITO NAPOVEDUJE "SPOŠTOVANJE ZAKONOV"

V Beogradu se je te dni sestel novoizvoljen Titov komunistični parlament. Tito je bil znova izvoljen za predsednika FLRJ z vsemi glasovi — razen enega, ki je verjetno Titov.

Tito je parlamentu poslal tudi obširno poročilo o delu vlade in o zunanje političnem položaju Jugoslavije. Poročilo je pisano tako, da so ga vsi inozemski časnikarji v Beogradu označili za vidno zblíževanje Tita s kominformističnimi državami, predvsem pa seveda z Moskvo.

Naslednjega dne po zaprisegi je pa Tito v parlamentu govoril zopet drugače. Pravi, da se je v zadnjem trenutku premislil in se postavil na stališče, da je zanj in za vso kom. diktaturo v Jugoslaviji neobhodno potrebno, da še naprej prihajajo tja ameriški kapitalistični dolarji.

V svojem govoru je tudi naglašal, da bo njegova glavna naloga, da se bo doseglo "spoštovanje zakonov" pred katerimi da morajo biti vsi "enaki."

Ujetnikov na Koreji ni več

Na Koreji je izpust protikomunističnih vojnih ujetnikov potekel v najlepšem redu. Kitajski ujetniki so že vsi na Formozu, kjer jih je Čangkajšek vključil v svoje nacionalne enidine. Priredil jim je velikanski sprejem. Vsa Formoza je bila v zastavah in slavolikih. V notranjosti otoka so pripravili velika in udobna taborišča, kjer so bivše ujetnike nastanili. Vsi so takoj dobili novo vojaško opremo iz zaloga, ki so jih v zadnjih letih na Formozo navozili iz USA.

Severnokorejske ujetnike so prepeljali proti jugu Koreje in jim prav tako priredili lepe sprejeme. Tudi te so nastanili v udobnih in prostranih taboriščih. Vsi so dobili nove uniforme in drugo vojaško opremo.

KOROŠKA

iz Vzhodne Prusije in so tukaj nakupovale z javnim denarjem posestva iz slovenskih rok. Na stotine posestev je v tistih letih šlo v nemške in protestantske roke. Vloga teh družin se je jasno izkazala 25. julija 1934 in marca 1938.

Upravičeno se Nemci v Južnem Tirolu pritožujejo, da številni italijanski uradniki, mnogo presega število nemških uradnikov. Mi na Koroškem pa moramo ugotoviti, da celo tiste učitelje, ki so jih izobrazili na domačem učiteljsku v Celovcu za dvojezične šole, ne pustijo v službo. Nasprotno, pod patronato deželne vlade službujejo na dvojezičnih šolah učitelji, ki slovenskega jezika niso zmožni. Na Koroškem gre položaj celo tako daleč, da pri določevanju nadzornika za vse ljudske šole, torej tudi za dvojezične, ne upoštevajo potrebe, da mora nadzornik znati tudi oba deželna jezika, če hoče res pravilno izpolniti svoje mesto.

Mislimo, da ne izdamo nobene tajnosti, če povemo, da se italijansko predstavništvo v Celovcu in na Dunaju tudi zelo zanima za razmere slovenske skupnosti na Koroškem. Želeli bi le, da bi mogli dobiti to italijansko predstavništvo o razmerah na Koroškem tako sliko, da bi koristila tudi Nemcem v Južnem Tirolu. Do sedaj po vseh izkušnjah tu in tam tega ne bi mogli trditi.

Kar se dogaja v Južnem Tirolu in tudi to, kar se dogaja pri nas, ni in ne more biti pot v Združeno Evropo. Kljub vsem težavam, ki se porajajo in ki so ostanki nekdanje miselnosti, verujemo v bodočnost Evrope in v zmago pravice za vse. Ta velika vera pa nam daje tudi tisto notranjo silo, da bomo vse svoje delo usmerili v bodočnost, ki bo prav gotovo premagala vse narodne nestrpnosti in dala vsakemu svoje."

Koroško bogoslovje se je iz Krke preselilo v Celovec, v prezidano poslopje Marjanjšča.

Lep poziv k ohranitvi slovenščine in narodne sloge sta v imenu Kluba koro-

ARGENTINA

V Mar del Plata je med ljudstvom zavladovalo veliko veselje ob novici, da bo predsednik republike general Perón meseca marca obiskal to mesto. Ob tej priliki bo začela obratovati velika termoelektrična centrala.

V Buenos Airesu je bil prvi kongres argentinskih prostovoljnih gasilcev. Zastopstvo udeležencev na kongresu je obiskalo predsednika generala Perona in mu sporočilo pozdrave vseh prostovoljnih gasilcev v Argentini. Predsednik general Perón se je za pozdrave toplo zahvalil, pohvalil veliko človekoljubno in socialno delo prostovoljnih gasilcev ter jih zagotovil, da pri svojem delu lahko vedno računajo na pomoč in podporo vlade.

Državno podtajništvo za informacije v predsedstvu vlade je izdalo zbornik pod naslovom "Perón in šport". Zbornik je bogato ilustriran.

Predsednik general Perón je sprejel vse člane argentinske ekspedicije na Himalajo. K njemu so se prišli posloviti pred odhodom v Indijo. Kakor smo že poročali je v tej ekspediciji tudi naš rojak g. Dinko Bertonec.

Zunanji minister dr. Remorino in minister za zunanjo trgovino dr. Cafiero bosta obiskala Španijo in v Madridu podpisala novo prijateljsko in trgovinsko godbo med obema državama. To vedo povedati španski časopisi. V Madridu tudi ne izključujejo možnosti obiska predsednika republike generala Perona Španiji.

Predsednik general Perón je pred dnevi sprejel skupino funkcionarjev v sindikatih čilenskega delavstva.

Predsednik general Perón je sprejel angleškega industrialca Davida Browna, ki namerava postaviti v Argentini industrijsko podjetje za izdelovanje traktorjev.

Lloydov register v Londonu naveda, da je tonaža argentinske trgovske mornarice dosegla 1,057.499 ton, kar predstavlja povečanje tonaže za 23.928 ton v razdobju 1952-53. Argentina ima trenutno trgovskih ladij 370, t. j. pet ladij več, kakor jih je pa imela leta 1952.

Ameriško veleposlaništvo v Buenos Airesu je objavilo sporočilo, da je imenovan za ameriškega generalnega konzula za Argentino Paul W. Meyer.

V soboto zvečer sta se v Buenos Airesu pomerili nogometni moštvi sed. argentinskega državnega prvaka River Plate in Partizana. Tekma se je zaključila z neodločnim rezultatom 1:1.

V provinci Buenos Aires bodo v kratkem razdelili 2.700 traktorjev med poljedelske zadruge.

Znani andinist iz Mendoza Alejandro Cassis in brazilijanec Domingo Giobbi sta se povzpela na vrh Tupungata nasproti dolini Las Tunas, ki je visok 5.700 metrov in na katerem še ni bila človeška noga.

Ravnateljstvo državne statistike je objavilo podatke za zadnjih devet mesecev preteklega leta med drugim tudi glede količine živil, ki jih je porabilo v tem času prebivalstvo Buenos Airesa. Buenos Aires je večmilionjsko mesto in zato se tudi vse številke glede porabljenih hrane sučejo v visokih milijonih. Tako so Buenos-airesčani v devetih mesecih lanskega leta porabili 269.019.400 kg mesa, kar predstavlja večjo porabo govejega mesa za 15 milijonov kg, svinjskega mesa pa za 2 milijona kg kakor pa v devetih mesecih leta 1952. Ljudje so začeli tudi vedno bolj uživati ribje meso. V 9 mesecih lanskega leta so v Buenos Airesu pospravili rib za 30 milijonov kg. Med perutnino prevladujejo seveda piščanci. Skoro 4 milijone jih je izgubilo življenje. Kokoši je bilo zaklanih 1.674.800, puranov 1.597.000, rac 238.000, gosi pa 27.000. Zajcev je bilo pripravljenih za mizo 188.000. Pa tudi golobje niso bili varni pred ljudmi. Kar 23.800 so jih podavili in pripravili za pečenje in rižoto. Jaje so v tem času porabili v Buenos Airesu 17 milijonov docen, krompirja so povzili Buenos-airesčani v tem času 193.808.900 kg, mleka pa so popili kar 300 milijonov litrov.

Velika električna centrala v San Nicolas bo zgrajena še pred mesecem julijem. Elektra bo imela zmogljivost 320.000 kilovatov.

škkih slovenskih akademikov na Dunaju objavila v "Našem tedniku" predsednik kluba Samonig in tajnik Marko Dimpelnik.

Novice iz Slovenije

Prva seja novega kom. parlamenta v Ljubljani je bila dne 15. decembra. Za to priliko so preuredili prostore v bivši Kazini. Republiški zbor je zasedal v veliki dvorani, zbor proizvajalcev pa v spodnjih kazinskih prostorih. Prvo sejo republiškega zbora je vodil najstarejši član Jože Petejan iz Maribora. Na tej seji je bil izvoljen verifikacijski odbor. Prvo sejo zbora proizvajalcev je pa vodil Jože Štrukelj iz Solkana.

Na drugi seji je bila obravnava poročila verifikacijskega odbora. Na tej seji je govoril dr. Marjan Breclj ter na vso moč hvalil demokratičnost novembrske volilne farse. Omenil je tudi, da je v republiškem zboru po poklicu 35 delavcev, 4 kmetje (!), iz področja obrtništva in trgovine 20 poslancev, namučencev 26, učiteljev 7 in intelektualcev 29.

Po zaprilegi so poslanci izvolili novo predsedstvo kom. parlamenta, t. j. predsedstvo republiškega zbora. Za predsednika republiškega zbora je bil izvoljen Vlado Majhen iz Maribora, za podpredsednika Angela Oceppek za zapisničarje pa Dušan Bole, Ančka Globačnikova in Anton Peternel.

Istočasno je imel sejo tudi republiški zbor proizvajalcev. Tu je bil izvoljen za predsednika Mavricij Bore, za podpredsednika ing. Vilma Pirkovič za zapisničarje pa Pepca Jež, Milan Lacko in ing. Boris Pipan.

Ko sta oba zbora izčrpala svoj dnevni red sta imela republiški zbor in zbor proizvajalcev skupno sejo, kateri je predsedoval zopet Jože Petejan kot najstarejši poslanec. Na dnevnem redu je bilo poročilo izvršnega sveta, izvolitev skupščinskega predsedstva, izvolitev izvršnega sveta in komisije za pripravo predloga skupščinskega poslovnika.

Josip Vidmar je v imenu 50 poslancev iz obeh domov predlagal za predsednika ljudske skupščine LRS, ki bo po govornikovi izjavi najvišje zakonodajno, usmerjevalno in kontrolno telo — Miha Marinka. Na Vidmarjev predlog sta bila izvoljena za podpredsednika dr. Ferdo Kozak in Jakob Mojskrce, za sekretarja pa Albert Jakopič.

V svojem zahvalnem govoru je Marinko zatrjeval, da je njihova "demokracija" prišla v svojem razvoju že v tako široko in tak obseg, kakršnega ne pozna nobeno ljudstvo na svetu.

Po njegovem govoru je bil izvoljen novi 13 članski izvršni svet ljudske skupščine LRS. Za predsednika izvršnega sveta je bil izvoljen Boris Kraigher, za člane pa dr. Marjan Breclj, Jože Borštnar, Milko Goršič, Stane Kavčič, Franc Kimovec, Boris Kocjančič, Ada Krivic, Matija Maležič, Zoran Polič, Franc Popit, Niko Šilih in Janez Vipotnik.

Na ponovni seji republiškega zbora so bili določeni tudi poslanci, ki jih ta dom pošlje še v zvezno skupščino. Za

zvezno skupščino so bili določeni: Jože Borštnar, dr. Marjan Breclj, Boris Kraigher, Vlado Krivic, Ivan Maček, Vlado Majhen, Zoran Polič, Niko Šilih, Josip Vidmar in Olga Vrebič.

Pri konstituiranju Izvršnega sveta je bil izvoljen za podpredsednika dr. Marjan Breclj, za sekretarja pa Boris Kocjančič.

V Ljubljani je bilo v sredini decembra zasedanje glavnega odbora Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. Na zasedanju je podal politično poročilo Miha Marinko. Dajal je duška svojemu veselju, da so komunisti pri novembrskih volitvah dosegli tako velik uspeh. Na drugem mestu pa sam priznava, da so še vedno kraji "kjer so organizacije s težavo prodirale in so bile malodušne spričo prevladujočega klerikalnega vpliva." Po Marinkovi izjavi "se tu postavlja vprašanje boja za izolacijo sovražnih vplivov. Tu se morajo osnovne organizacije spopasti z nasprotnikom".

Na sestanku je bil tudi namesto Borisa Kraigherja, ki je postal predsednik izvršnega sveta, izvoljen za tajnika SZDL Stane Kavčič.

Umrli so: V Ljubljani: Matija Hreščak, mizarški mojster v p., Andrej Beusan, upokojenec Direkcije drž. žel., Bajc Stane, študent pravne fakultete, Šrečko Bergant, posestnik, Pavla Brovet, Vinko Dermalje, vojni invalid, Iva Gruden, upokojenka, Andrej Dernikovič, mizarški mojster, Franc Dolinar, upokojenec, Ludvik Nardin, podporočnik, godbenik, Karol Hlupič, biv. strgarski mojster, Kern Marija, roj. Petelin, upokojenka Tobačne tovarne, Irenka Pirnat in Marija Tomšič, roj. Stržinar na Vrhniki, Josipina Heferle, roj. Lavrice v Mokronogu, Franc Petrič v Kranju, Marija Vehovar, poštna uradnica v p. v Koprivnici pri Brestanici, Anton Dežman, posestnik na Korintnem, Josip Gruntar, bivši lesni trgovec iz Kobariča, Franciška Rotar v Trbovljah, Jože Rotar iz Broda, Josipina Hanzel, krojačica v Ljutomeru, Ivana Česenj v št. Vidu nad Ljubljano, Ema Gregorič, roj. Mettel v šentjernej, Alojzij Jevec, organist iz št. Jakoba, dr. Nadi Šemerl na Golniku (pokopali ga v Trstu), Franciška Končan, roj. Nartnik v Polhovem gradu, Leopold Šink na Jezerkem in Oto Postajner, računovodja v Svečini.

Centralna ljudska univerza v Ljubljani je s 1. januarjem odprla glasbeno šolo za ljudska glasbila.

V Ljubljani so imeli izredni občni zbor študentje ekonomske fakultete. Govorniki na zborovanju so zahtevali, da se diplomatom ekonomskih fakultet prizna akademski naslov.

V Sloveniji časopisje ponovno zahteva, naj bi se avtomobilska cesta med Beogradom in Zagrebom podaljšala čez Dolenjsko do Ljubljane. Stroški za

vzdrževanje sedanje ozke ceste od Lavrice do Bregane v razdalji 118 km znašajo letno 41 milijonov dinarjev. Ta izdelek bi se z zgraditvijo avtoceste zmanjšal za 30 milijonov dinarjev.

V Krškem je bil obsojen zaradi raznih nepravilnosti biv. podpredsednik krške občine Jože Papež na tri leta strogega zapora.

Na ljubljanski mestni občini so imenovali komisijo za dopolnilni popis zgradb in komisijo za revizijo uličnih imen.

Sluhatelji ljubljanske fakultete za gradbeništvo so v decembru mesecu dva dni bojkotirali predavanja, ker njihovega društvu fakultetni svet ni dal zado-

voljivega odgovora glede ureditve študijskega problema na tej fakulteti. Zaradi obilice predmetov traja študij na tej fakulteti namesto petih tudi 7 let.

V Ljubljani so nanovo odprli modernizirani gostinski obrat "Figovec". Lokal je odprt od 7. ure zjutraj do polnoči in postrežba se omejuje v glavnem na mrzla jedila in pijače.

Na Jesenicah so decembra meseca igrali Jurčičevega Domna. Jurčič je Domna napisal pred 90 leti še kot dijak ljubljanske gimnazije. Prvi je to povest dramatisiral pok. dr. Ivo Česnik pred 50 leti, zdaj pa se delo nanovo opravil prof. Jože Tomazič.

Slovinci v Argentini

Buenos Aires

Občni zbor Balantičeve družine

Pisateljska družina France Balantič je imela 23. januarja svoj peti redni letni občni zbor. Po poročilih upravnega odbora se je razvil razgovor o bodočem delu in nalogah članov in družine. Sprejet je bil sklep, po katerem bo Balantičeva družina skušala voditi kroniko vsega slovenskega zamejskega tiska, kar bo nad vse važno in zanimivo ne le za sedanji čas, marveč veliko bolj za bodoča desetletja.

Pri volitvah je bil za predsednika izvoljen pesnik dr. Tine Debeljak, za podpredsednika pa pisatelj dr. Jože Krivec.

OSEBNE NOVICE

Poročali smo, da se je moral podvreči operaciji generalštabni polkovnik g. Vladimir Vauhnik. Bolehal je na boleznih, imenovani "parkinson". Operiral ga je v bolnišnici Rawson v petek dne 29. januarja specialist za te izredno težke operacije dr. Christensen. Zaenkrat moremo sporočiti, da je operacija uspela. Vsi prijatelji in znanci g. polkovnika Vauhnik nestrpno pričakujejo njegove popolne ozdravitve.

Družinska sreča. V družini g. France Remic in njegove ge Ane, roj. Biki na Km 9 v San Martinu se je rodila hčerka. Družino g. Viktorja Severja in njegove ge Tinj. roj. Škrjanc tudi na Km 9 v San Martinu je pa razveselil sinček, ki je bil krščen na ime Emil-Mihael. Srečnima družinama naše čestitke.

Lanus

Življenje slovenske mladine v Lanusu je vedno bolj živahno. Vrstijo se dnevi, ko slovenski fantje po težkem dnevnem delu opravljajo in urejajo športno igrišče. Kljub temu, da nekateri niso bili vajeni kositi, so v večernih urah ali

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1954 je pri enkratnem vplačilu za vse leto \$ 70.—

Pri plačevanju v obrokih je za pol leta \$ 38.— in za za četrt leta \$ 20.—

Poravnajte naročnino za leto 1954 čimprej. Veliko boste s tem pomagali upravi pri njenem delu.

pa zgodaj zjutraj zagrabil za kose in pokosili visoko travo. Vsako nedeljo, se slovenska lanuška mladina zbira na svojem športnem igrišču, na katerem je vedno opaziti kaj novega. Tako je bilo v zadnjem času urejeno igrišče za odbojko, sedaj pa fantje pripravljajo prostor za balinanje. Vse to delo zahteva od mladine velikih žrtev, saj ga opravljajo po težkem dnevnem delu pozno v noč.

Kot ste že poročali bo priredila lanuška slovenska mladina za kritje stroškov, ki jih ima za ureditvijo svojega športnega prostora, v nedeljo dne 21. februarja ob peti uri popoldne veliko družabno prireditev, v veseljem in pestrim sporedom na Levstikovem prostoru na slovenskem zemljišču. Pred veselic bo na športnem prostoru nastop odbojkašev.

Mendoza

Požar. Nesreča je prizadela našemu rojaku veliko gospodarsko škodo. Jože Grošel, ki se je pred petimi leti naselil s svojo številno družino v Argentini, si je kot bivši posestnik tudi v novi domovini zaželel svojega četudi še tako skromnega posestva. Skoro brez sredstev je odšel pred mestnim vrvežem v 80 km iz Mendoza oddaljeno Colonia Francesa in takorekó z golimi rokami pričel graditi svojo posest. V začetku je živel v skrajni revščini in pomanjkanju, a si je pomalem zgradil lično stanovanjsko hiško in poleg nje gospodarsko poslopje. Kupil si je tudi že kravo, da je imel mleko doma. Preživel se je zgolj z dohodki od poljskih pridelkov.

Komarji v tem kraju so huda nadloga. Pred njimi trpijo zlasti mali otročiči. Skrbni oče je želel vsaj za Silvestrovo miru sebi in družini, da bi v hudi vročini pričakali novo leto pred hišo v hladu. Da bi pregnal nadležne komarje, je v bližini zažgal nekoliko dračja. Predno so se odpravili k počitku, je Grošel skrbno pogasil ogenj. Pogledal je še naslednji dan. Ni opazil, da je bila še skrita tleča žerjavica, ki je na novo leto prinesla družini veliko žalost. Sredi dopoldneva je zagorel tik ob gospodarskem poslopiju kup gnoja in dračja. Ko je Grošel pritekel s posodo vode, je plamen že hušnil iznad strehe hleva. Grošel je brž skočil v hlev, da

NOV VIHAR SOVRAŠTVA

S prihodom laških čet na obmejno področje v času tržške krize se je precejšen del te vojske namestil tudi v krajih slovenske Benečije. Prisotnost južnih prebivalcev polotoka so domači šovinisti izrabili za novo gonjo proti slovenski govornici, zlasti pa proti duhovnikom in slovenskim molitvam ter petju v cerkvah. Tako so v nekem kraju vojaki po ukazu odšli iz cerkve, ko je župnik začel brati slovenski evangelj. Da bi pa prebivalstvo še bolj ustrahovali, so oblastniki sklicali vse župane v Videm, kjer naj bi podpisali spomenico na UNO, da ljudje nočejo slovenskih šol (Kot znano ni v Beneški Sloveniji niti enega razreda ljudske šole za 50.000 slov. prebivalstva! Op. ur.); nagovarjali pa so jih tudi, naj pišejo duhovnikom, da prenehajo s slovensčino v cerkvah.

Najnovejša taktika pa je ubrala drugačne strune: šovinisti hočejo na vsak način doseči premostitev slovenskih duhovnikov iz slovenske Benečije v Furlanijo, nakar ne bo nikogar, ki bi ljudstvo zastopal v njegovi zahtevi, da se v cerkvi moli in prepeva v rodnem jeziku.

Da pa bo mera sovraštva in zlobnega zlorabljanja še bolj polna, je pred nedavnim po slovenski Benečiji krožil letak, ki ga je podpisal nek "Ausiono" in v katerem med drugim stoji zapisano: "Pridiganje v slovensčini, še posebej pa slovenska razlaga katekizma, vpliva zelo škodljivo na naše otroke (it, op. ur.), kajti silno težavno jim je kasneje pričuti se italijanskega branja in italijanske skladnje. In kadar bodo ti naši otroci, že odrasli, morali oditi iz tega področja, in bodo v cerkvah slišali nauk v italijanščini, ne bodo duhovnikove besede našle rodovitnih tal, kajti vse preveč bodo navajeni slišati samo v slovensčini čiste besede vere in katekizma". Letak se dalje razburja, da na vsakega tučja silno neugodno vpliva, ako mora kot "papagaj" poslušati tujo govorico v cerkvi; razburja se, da je dvojezičnost, ako obstoja, silno dolgotrajna in nepremostljiva; razburja se dalje, ker se sedaj ne govori samo laško, kakor v letih 1933/44 in končno se razburja, ker višje cerkvene oblasti nočejo poseči vmes že zaradi dejstva, ker je zaradi "ducata duhovnikov v nekatere kraji" nastala skoraj majhna škofija (slovenska namreč) sredi škofije same.

Zaključuje pa se letak s pozivom na škofa, naj vendar že odredi uporabo samo italijanščine v cerkvah.

Spričo neznosnega položaja Slovencev v Benečiji je le žalostno, da mora slovenska Ljubljana molčati, kajti govoriti smejo le nje komunistični oblastniki: ti pa s svojim nastopom kot komunisti morejo le še bolj škodovati in tako poslabšati stanje.

bi rešil kravo, a je bušil vanj močan plamen in ga močno opek. Ničesar ni mogel rešiti. Pogorelo mu je vse gospodarsko hleva. Grošel je brž skočil v hlev, da

(Nadaljevanje na 4. strani)

V. Arko:

PRIJATELJU TONČKU PANGERCU V SPOMIN

Kako svetlo je blestelo jezero pod steno in kako zvonko so peli klini! V toplém decemberskem dopoldnevu sva plezala osrednji zid Lopezove stene in le še navpično skalovje zadnje kupole se je bočilo nad nama.

Tonček mi je ponudil prednost in za kako dolžino sem plezal prvi. Pa sem naglo odnehal: "Pojdi Ti, bolj gotov si."

Štiri leta so pretekla, odkar sva bila prvič na Lopezu. Pred štirimi leti sva tudi začela šariti po Lopezovi steni, načela problem, ki sva ga zdaj reševala.

Iz skromnega ljubitelja gorá je v tem zrastle bariloški vodnik in eden najboljših plezalcev vse republike. Seznam njegovih vzponov se je večal z neverjetno naglico, vrhovi, stolpi in stene so se vrstili v vrtoglavni brzini. Nihče ni bil tolikokrat na Tronadorju ali na catedralskem Torre, Nihče v Bariločah ni opravil v tako kratkem razdobju toliko gorskih pohodov kot on. Zdelo se je, da se mu mudi kot da bi slutil, da mu preostaja le še malo časa.

Ko sem ga zdaj v zidovih kupole opazoval, kako spretno in mirno je premagoval dokaj težko navpično steno, sem ga na tihem občudoval. Tonček ni bil rojen plezalec, njemu rojenice niso ničesar podarile. Vse si je moral priboriti. Dolga in vstrajna vaja, pa neomejena volja so iz njega napravile vrhunskega

andinista. V tem je močno podoben Klementu Jugu.

Še nekaj raztežajev in zadnje težave so bile za nama. Skoraj tekla sva po lahkem skalovju do roba stene, zadovoljna, da sva dovršila spet eno nalogo. Legel sem v senco večje skale, medtem ko je Tonček ubral do prvega zoba v grebenu, da pusti tam listič z najinimi imeni.

Vžival sem počitek in bajen razgled na čudovito zmešnjavo voda, gozdov in gora. Tonček se mi je pridružil in se zleknil na škrljaste kamne:

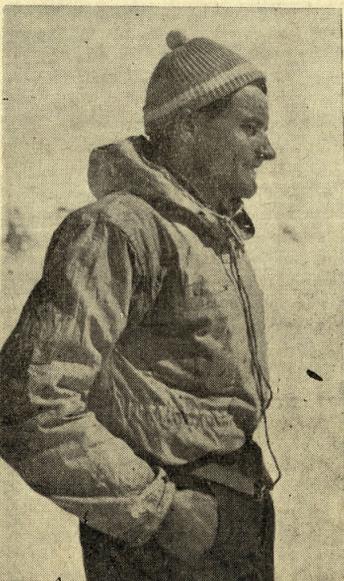
"Torej ne greš na Paine?"

Pol leta smo sanjarili o strahotni gori tam daleč na jugu. Tudi jaz bi moral iti, a v poslednjem trenutku me je zgrabila služba in sem moral odpovedati udeležbo.

"Škoda", je nadaljeval. "Rajši bi imel, da gre še kateri Slovenec".

Tonček je bil eden tistih, ki so si najbolj prizadevali za ustanovitev SPD v Bariločah. Kljub izrednemu individualizmu, je bil zvest član naše male skupine in je bil jako ponosen na vse naše uspehe. Rastel je skupno s slovenskim andinizmom. Njemu, ki je gore ljubil nad vse, ni šlo v glavo, da se nekdo iz malenkostnih razlogov kot je služba odreče tako izredni priliki.

Prvenstvena smer v steni Lopeze je bila njegova poslednja pot v gorah. Okrog Bariloč, v tistih gorah, ki so mu postale domače kot Julijci, pod kateri-

Pok. Tonček Pangerc na Kontinentalnem ledu

mi se je rodil, ki jih je v letih po vojni prehodil in čez katere je l. 1947 odšel v svobodo.

V dobi vojnih pretresov, v onem težkem letu 1945 mu je usoba prizanesla. Steje se med redke vrnjene domobrance, ki so se rešili iz rdeče morije. Kot mladoletnik so ga komunisti zaprli v št. Vidu in ga pozneje spustili.

Iz italijanske emigracije, kjer je živel v Rimu, je l. 1948 dospel v Buenos Aires. Začel je delati na javnih delih, z voljo in zagrizenostjo, ki mu je bila lastna. Izučil se je za zidarja in v nočnih tečajih v treh letih dovršil stavbeniški kurz. Napravil je tudi nekaj šolskih izpitov in se ukvarjal z mislijo, da dovrši gimnazijo, začeto na rakovniškem salezijanskem zavodu.

Decembra l. 1949 je prvič prišel v Bariloče. Tu je našel nekaj, kar ga je takoj priklenilo. Vzljudil je divjo lepoto južnih jezer in neukročeno samotnost patagonske Kordiljere. Več let je potoval med Buenos Airesom in Bariločami, dokler ni slednjič za stalno ostal na obalah Nahuel Huapija, tistega velikega jezera, ki je tako malo podobno njegovemu rojstnemu Bledu.

Na planinskih turah so mu večinoma drugovali "bratje" iz slovenske plezalske skupine. Dosti je hodil z menoj in nekaj smeri sta napravila z Ivanom Arškom. Toda največ prvenstvenih in najtežjih vzponov je izvršil z Dinkom Bertolcljem. Začetki slovenskega andinizma so nerazdružno zvezani z navezo Dinko-Tonček in tudi kasneje sta se oba plezalca našla, kadar je bilo treba streti kak posebno trd oreh. Od neslovenskih planincev ga je večkrat spremljal Birger Lantschner, ki se je pri njem učil, v zadnjem času sta bila jako dobra prijatelja dr. Neumeyerjem. Omenim le njegove najpomembnejše ture:

L. 1951 je kot novinec v plezanju preplezal sam in brez plezalne opreme catedralski Torre. Pravtako sam je l. 1952

v enem dnevu opravil vse tri Tronadorjeve vrhove. Ponovil je vzpon s Čilenskega na Glavni vrh, ki že petnajst let ni bil ponovljen. Z Dinkotom ima prvenstveni smeri v severni steni Punte Lúhra in v južni steni Filo Norte. (Lopez). Onadva sta tudi napravila prvi poskus na Slovenskem stolpu. Z Arškom sta plezala Punta Refugio (Lago Jacob), z njim sta tudi načela Lopezovo severno steno, ki jo je potem končal z menoj. S Šilerjem je osvojil Torre Frey v pogorju Tres Picos. Njegov sloves v gorniških krogih je naglo raste, tako ga je Club Andino z Dinkom vred uvrstil v uspele odpravo na Sv. Valentina in slednjič v odpravo na Paine. Skupno s šefom ekspedicije Herbertom Schmolom je našel prezgodnjo smrt v bližini Mageljanskega preliva, v senci strahotnih sten zahodnega Paine, kjer mu je pacifiški vihar pel poslednjo pesem.

Izven planinskih krogov je bil Tonček skoraj nepoznan. Živel je v največji skromnosti in se ni menil niti za vsakdanje potrebe. Za večino ljudi je bil brezpomemben zidar, ki se ukvarja z neumnostmi, namesto da bi se brigal za pesere. A tisti, ki v zmaterrjalizirani ameriškem svetu še niso otopeni za vse, kar je dobro in lepo, boda razumeli in cenili njegovo neutešljivo žejó po višinah in po lepoti.

Za nas, ki delimo Tončkovo ljubezen do gora, ostane njegov spomin svetel in jasen. Ande so nam ga vzele — in vendar še vedno živi in bo živel med nami. — Tonček — bariloški gorniki Te ne bomo nikdar pozabili!

SLOVENCI PO SVETU

Anglija

Slovensko društvo v Angliji je imelo 3. januarja 1954 božično prireditev. V cerkveni dvorani so uprizorili Dickensovo božično veseligo "Cvrček za pečjo". Pri prosti zabavi je bil tudi obširen program.

Družinska sreča. V Coventryju je bil krščen Albert Pregelj, v Rochdaleju pa Filip-Peter-Ignacij Kos.

DJILASU SLEDE ŽE DRUGI..

V predzadnji številki "Svobodne Slovenije" smo poročali o obsodbi Milovana Djilasa pred Centralnim komitejem Zveze komunistov Jugoslavije zaradi njegovih člankov v "Borbi" in njegove obsodbe ženske kamarile v visoki komunistični družbi.

Omenili smo, da je bil Djilas v komunistični stranki visoka in vplivna osebnost. Bil je takoj za Titom. Sicer je bila za drugo mesto v vodstvu komunistične stranke že več let prikrita in srdita borba med Djilasom in Rankovićem. Po moči, s katero je razpolagal in razpolaga še vedno, je drugo mesto zavzel Ranković, po političnem vplivu in vezeh, ki so ga družile s Titom, je pa bil Djilas pred Rankovićem. Saj je v komunistični stranki zavzemal sama visoka in važna mesta. Tito mu je v vsem zaupal. Tako je bil tudi izvoljen za predsednika zvezne skupščine, t. j. prišel je na položaj, ki so ga komunisti označili za izredno važnega, ker so predsedniki republikanskih skupščin povsod postali dosedanji predsedniki izvršnih odborov.

Pri zadnji volitvah v titovini je padlo v oči, da so komunisti za Djilasa v Črni gori zapisali večji odstotek dobljenih

(Nadaljevanje s 3. strani)

sko poslopje, v hlevu krava in vse poljsko orodje, ki si ga je s tolikim znojem prislužil. K sreči je stanovanjska hiša solidno zgrajena in ji plamen ni škodoval. Težko je oceniti škodo, ki jo je utrpel naš nesrečni rojak. Za vse znoj in krvave žulje, s katerimi si je uredil posestvo, ve samo on. Iskreno mu želimo, da bi mu Bog dal še vnaprej dovolj moči in vztrajnosti, da bi to hudo preizkušnjo junaško prenesel.

Pred novim letom je srečno prispela iz Slovenije preostala družina g. Dominika Heinricharja. Tako se je po dolgih letih nasilne ločitve srečno sešla ljubeča se družina. Gospej Heinricharjevi, njenemu sinu in hčerki želimo srečno bivanje v Mendozji. Naj bi enaka sreča skoro zasijala še ostalim očetom, ki tudi še pričakujejo svojih od doma.

G. Franc Jerovšek, oče številne družine, se je moral po daljšem trpljenju za teči v bolniško oskrbo. Že pol leta je čutil hude bolečine v nogah, ki so mu slednjič popolnoma odpovedale. Zdravniki so ugotovili neke vrste živčno otrpnenost. Upajo, da bo g. Jerovšek sčasoma zopet ozdravil, kar mu vsi iz srca želimo.

G. Pavel Božnar se je dne 19. januarja t. l. podvrnil operaciji za kilo. Operacija je srečno prestal. Želimo mu skorajšno popolno ozdravitev.

V družini g. Ivana Čada in njegove ge Valentine, roj. Vrhovec, sta se v nedeljo dne 17. januarja t. l. rodila dvojčka - krepka fantiča. Želimo jima veliko sreče in zdravja.

Č. g. direktor Anton Orehar, je v dnevih 21. do 27. januarja t. l. obiskal Mendozo. Ob tej priliki je opravil v nedeljo 24. t. m. tudi sv. mašo in pridigo za Slovence v Mendozji, ki so se v polnem številu zbrali pri č. s. frančiškankah. Popoldne istega dne je č. g. Orehar prisostvoval tudi sestanku SFZ. Po končanem sestanku je predsednik SFZ g. Pavle Bajda povabil vse udeležence k pogrtnim mizam kjer smo ga izpili kozarec za fantovščino ob njegovi dvajsetletnici. Bog ga živi!

Poroka. V Rochdaleju sta se poročila g. Stanko Stefančič in gđ. Adelina Susi. Čestitamo

"Pismo", list, ki ga je za slovenske vernike v Angliji izdal dosedaj č. g. Kunstelj, je z novim letom prenehal objavljati. Vse gradivo, ki ga je dosedaj objavljala ta list, bo v bodoče objavljen v "Naši luči", ki jo izdaja Mohorjeva družba v Celovcu.

glasov, kakor pa za samega Tita. Dopolnil ameriške revije "Time" je tedaj sporočil svoji reviji, da je Djilas pri Titu padel v nemilost, ker da Tito ne more dopustiti, da bi bil v javnosti kdo še bolj "priljubljen" kakor pa je on sam.

Med tem je prišla zadeva z znanimi članki v "Borbi" in Djilasova obsodba zadržanja žena visokih komunističnih funkcionarjev napram ženi šefa generalnega štaba Peke Dapčevića. Djilas kot Črnogorec je vzel v obrambo čast žene Peke Dapčevića, ki je tudi Črnogorec.

Tako je prišlo do znanega sestanka plenuma Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, ki šteje 108 članov. Iz Slovenije je prišel v Beograd sam Tito, da je osebno vodil sestanek in osebno tudi obsodil svojega dovcerajšnjega prijatelja in sodelavca. Pravijo, da je bil Tito od vseh govornikov najbolj oster in je za Djilasa zahteval strogo obsodbo.

Od vseh 108 članov centralnega komiteja zveze komunistov se je našel samo eden, ki je imel toliko poguma, da je branil Djilasa. In to je bil nihče drugi kot osebni življenjepisec in propagandist Titov Vladimir Dedijer.

Vladimir Dedijer je prav tako vplivna osebnost pri titovih komunistih. Pred vojno je bil skromni časnikar pri beograjski "Politiki". Bil je že tedaj komunist. V letih med drugo svetovno vojno je pri partizanih vodil njihovo propagando in izdal njihove liste. Bil je vedno v Titovi bližini in je tako postal osebnost, ki je bila Titu zelo draga ter jo je vedno rad imel ob sebi. Za reklamo, ki jo je Dedijer napravil Titu z njegovim življenjepisom v svetu, ga je Tito bogato nagradil. Postavil ga je na visoke položaje, s katerimi so bili združeni tudi visoki dohodki. Od izdaje Titovega življenjepisa je pa tudi prejel visoke honorarje ter je zato Dedijer v zadnjem času lahko nastopal že kot mecen.

Dedijer je zavzemal važno mesto tudi v Socialistični zvezi delovnega ljudstva in sicer mu je bilo zaupano vzdrževanje stikov s sorodnimi gibanji v svetu.

Vsi govorniki na sestanku centralnega komiteja Zveze komunistov so morali za tisk pripraviti svoje govore. Za Dedijerja pravijo, da je za tisk pripravil drugačno besedilo. In to so mu komunisti hudo zamerili.

Po obsodbi Djilasa pred Centralnim komitejem Zveze komunistov se je v javnosti prvi oglašil predsednik srbske komunistične vlade Peter Stambolič. Djilasu je nanizal celo vrsto prestopkov. Najhujši je po njegovem mnenju ta, da je navezal osebne prijateljske stike z voditeljem levega krila angleške laboristične stranke Aunerinom Bevanom, ki se je lani kot Djilasov gost mudil en mesec dni s svojo ženo v Jugoslaviji in ga je Djilas spremljal na vseh njegovih poteh. Skoro istočasno se je tedaj mudil v Jugoslaviji predsednik angl. laboristične stranke Attlee in sicer kot Titov gost.

Djilas se je kot Titov odposlanec mudil lani tudi v Angliji pri kronanju kraljice Elizabete. Tudi tedaj je imel več sestankov z Bevanom. Nekateri vedo tudi povedati, da je tedaj Djilasa prestregla tudi neka skupina srbskih protikomunističnih emigrantov ter ji je mo-

ral odgovarjati na razna vprašanja. Ti emigrantje so nato Djilasu poslali domov odprto brzojavko, v kateri so mu čestitali na doseženih uspehih v Londonu.

Po poročilih iz Beograda je pričakovati, da bo tudi Dedijerja kmalu doletela ista usoda kot je Djilasa. V Pančevu so njegovi volilci že priredili protestno zborovanje ter zahtevali razveljavitev Dedijerjevega poslanskega mandata. Da je komunistično vodstvo začelo proti obema že nastopati, je razvidno iz tega, da Djilas in Dedijer nista več dobila potnega dovoljenja za potovanje na švedsko in norveško, kamor sta bila povabljeni od tamošnjih socialističnih strank. Kom. časopisje v Jugoslaviji je v zvezi s tem objavilo, da je Djilas sam izjavil, da ne more potovati v omenjeni državi, ker da po njegovem sporu s kom. centralnim komitejem ne bi mogel dostojno zastopati delavskega gibanja v Jugoslaviji.

Za Djilasom in Dedijerjem bodo prišli brez dvoma na vrsto še mnogi drugi. Tako je že črno zapisan eden od urednikov zagrebškega komunističnega lista "Vjesnik", ki je dejal, da spada komunistična stranka v muzej.

V zvezi s politično likvidacijo Djilasovo kroži vse polno verzij. Ena je ta, da se Tito počasi vrača nazaj na svoje mesto v zboru komunističnih kominformovskih držav. Ker je bil Djilas tisti, ki je od vodilnih komunistov v Jugoslaviji najbolj napadal sovjetske kom. funkcionarje, je sedaj Tito dobil namig in Moskve za njegovo politično likvidacijo. Tito sam je Djilasa obsodil, češ, da je padel pod vpliv zahodnih držav in da se je oddaljal od prave komunistične linije. Tito je po obsodbi Djilasa takoj poklical k sebi ameriške časnikarje ter jim je zatrjeval, da se njegova zunanja politika napram zahodnim zaveznikom ne bo spremenila. Istočasno so pa v Moskvi objavili hud napad na titovo Jugoslavijo ter so prav na Djilasovem primeru dokazovali, kako Tito s svojo kamariolo preganjanje prave komuniste — pristajša kominforma.

Vsekakor perfidna politična igra, ki so je zmožni samo komunisti, pa naj se imenujejo titovi ali Malenkovi.

SLOVENSKA BESEDA

Vas vabi na predpustno prireditev z zabavnimi igrami, srečolovom in plesom v soboto 20. februarja 1954 ob 8. uri zvečer v Lurdesu, ulica Patriocios 457, eno kvadro od Avde La Plata 2300 v prostorni dvorani Cluba Social y Deportivo Villa Excelsior.

Dohodi: Omnibus 123 in 169 do cerkve v Lurdesu potem do višine 2300 Avde La Plata in eno kvadro na levo; kolektiva 19 in 143 do Avde La Plata 2300 ter nato eno kvadro na levo, železnica (tramvija) Lacroze do postaje Lurdes — 4 kvadre do dvorane; od trgovine živcev 2 kvadri po Avdi La Plata do višine 2300 in eno kvadro na desno.

Lastna režija, orkester Harmony Jazz. Prostora dovolj za vse in ob vsakem vremenu pod streho.

Agencija

za pošiljanje paketov
LJEPOSLAV PERINIĆ

sporoča svojim cenjenim strankam, da se je od 1. februarja

t. l. preselila v ulico

Viamonte 2539 — Buenos Aires

Telefon 48-4335

V NEDELJO 7. FEBRUARJA 1954

Družabna prireditev

"Duhovnega življenja" na slovenski "Pristavi" v Moronu

Poleg proste zabave (šaljiva pošta, streljanje z lokom in puškami itd.) bo višek zanimanja

SREČOLOV S 500 DOBITKI

Med najboljše dobitke štejemo: Radio-kombinado, stroj za sadni sok, blago za moško obleko (vrednost \$ 300.—), radio-aparat, električni likalnik, moška Nylon srajca, dežni plašč, nakaznica za granitne ploščice kopalnico.

Izlicitiran bo tudi sodček pristne staroslovenske medicine!

Vsi prisrčno vabljeni!

Začetek ob 15. uri.

Ande so nam vzele enega najboljših.
Našega brata, gorskega vodnika

TONČKA PANGERCA

ni več. Njemu, ki je brezmejno ljubil višine, so zdaj mogočna ostenja Paina najlepši spomenik.

Slovensko planinsko društvo
Bariloče

V mladostnem zagonu, prežet ljubezni do gora in narave, je moral v svojem 28. letu darovati svoje mlado življenje pogorju Payne v južni patagonski Kordiljeri naš član, gospod

TONČEK PANGERC

V naših srcih pa bo za vedno živel ves veder in plemenit kot nenadkriljiv planinski tovariš.

Slovensko Planinsko Društvo v Argentini
Buenos Aires

SLOVENSKI TISK V ARGENTINI

Duhovno življenje, Februar 1954.

Vsebinska: Blesteča krona (enciklika sv. očeta, po španskem prevodu priredil Alojzij Košmerlj); Vodj me — Lead me kindly light (kard. Henry Newman); Naše šege na domačih tleh (Joža Kmetov); Tres fiestas significativas (Joe Juck); Zapoved krščanske ljubezni (dr. Ignacij Lenček); Ljubezen rešuje (N.Z.); Glej, blagorovali me bodo odslej vsi rodovi (dr. Filip Žakelj); Skoz morje življenja (Franbo); Evangelij po sv. Luku-Rodovnik Jezusov (dr. Mirko Gogala); Marijine božje poti v domovini — Ptujška gora (M. Marolt in dr. J. Krivec); Bol (Vladimir Kos); Krst v sili (Gregor Hribar); Sveti Gral (k-c); Članstvo raznih verstev v USA (Msgr. Matija Škrbec); Prostožidarstvo v sodobnem svetu (dr. Ivan Ahčin); Podobe krščanske osebnosti (Romanus); Pomen in važnost dela za naš čas (Avgust Horvat); Kaj pa doma?; Ob tržaških dogodkih-Volk in jagnje (Po La Fontaine-u prevedel A. Wolf); P. dr. Hugo Bren OFM umrl; Kaj pa med nami? Drobne in priloga Božje stezice.

Marsikdo še ne ve...

...da je zasebna detektivska agencija Pinkerton v New Yorku nerada priznala, da so ji neznani zlikovci iz pisarn pokradli devet samokresov. Gestlo agencije namreč je: "Mi nikdar ne spimo!"

Pravna posvetovalnica
"Svobodne Slovenije"

Vprašanje: Meseca februarja nameravam zapustiti sedanjo službo, v kateri sem že tri leta. Ali imam pravico do plačanih počitnic za preteklo leto?

Odgovor: Do plačenega desetdnevnega dopusta imate polno pravico. Čl. 7 dekreta št. 1740/45, ki govori o plačnem letnem dopustu, pravi takole: Če je bil delavec zaposlen tisto najmanjšo dobo, ki jo predpisuje čl. 2 navedenega dekreta (t. j. vsaj polovico delavnikov v dobi od 1. januarja do 31. decembra) in nastopi iz kateregakoli razloga prekini-

V Bariločah na Km 19 pri Llaolao PRODAM krasen LOT v velikosti 1650 kvadratnih metrov. Takoj plačati 6080 pesov, ostanek pa v 59 mesečnih obrokih po 90 pesov. Vprašati v upravi Svobodne Slovenije.

Dr. José Ermenc

Billinghurst 97/I. Dpto. D. Capital

Ordinira vsak torek, četrtek in soboto od 5. do 7. ure popoldne za ženske bolezni in kirurgijo.

Prosim, prijavite se prej na
T. E. 62-7213

Oficial ajustador mecánico competente — 740-0947, Av. Mitre 2499 — J. D. Perón (Ex-Munro).

KOMBINIRANI PAKETI
NOVEGA IN ŽE RABLJENEGA
BLAGA
od 5 — 20 kg.
POŠILJANJE ZDRAVIL
Z LETALSKO POŠTO!

Pakiranje, dezinfekcijo rabljenega blaga, dviganje dovoljen za novo blago, prepustite nam.

Dajemo navodila za sestavljanje brezcariških paketov.

Obrnite se na PAKEXPORT
Buenos Aires — Maipú 735/I.
Ur. ure od 8.—19. preprekinjeno
Štev. telefona: 31-5142

"CASA BOYU" — urarna in zlatarna
OLAZABAL 2336

Tel. 76-9160

pol kvadre od Cabilda 2300

ZLATNINA

URE

BUDILKE

NAKIT

(Naše stranke se lahko zglase pri nas tudi ob sobotah popoldne in sicer v našem stanovanju, ki je v I. nadstropju v isti hiši Olazabal 2338, dto. 5)